

Gäller för: Anestesiklinik

Innehållsansvar: Zvonimir Nakic, (zvona1), Överläkare

Godkänd av: Martin Henricson, (marhe193), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-06-04

Giltig till: 2026-12-03

”Regnbågslistan”

Perioperativ guide, AnOpIVA

Anestesiform, premedicinering, pre-, peri- och postoperativa särskilt viktiga detaljer.

Förändringar sedan föregående version

Ändring av bedövning och läkemedel under rektumresektion/amputation, Ingreppet ”Fotledsoperation” tillagt inklusive möjligheten att lägga popliteablockad med svag ropivakain (2mg/ml) utan att riskera att maskera ett compartmentsyndrom. Gynekologisk laparoskopi och laparotomi får ej längre Etoricoxib i premedicinering utan ev dynastat vid väckning såsom de kirurgiska varianterna. Etoricoxib ordineras vid handingrepp. Fortsatt anger ortoped i operationsanmälan om NSAID kontraindicerat.

Förtydligat under ÖNH/Tonsillektomi Vuxen

Bakgrund

Operationer kan genomföras i olika former av anesthesi. För att öka patientsäkerheten är det önskvärt att alla på anestesikliniken, SÄS, arbetar på ett liknande sätt med standardiserade anestesiformer, premediceringsrutiner och postoperativa rutiner när detta är möjligt.

Som komplement till denna lista, s.k. ”Regnbågslistan”, finns riktlinjer om preoperativa rutiner, premedicinering, postoperativ smärtlindring med mera.

Förkortningar:

TCI = avser Propofol + Remifentanil med "TCI-protokoll"

TIVA = avser Propofol + alfentanil med "TIVA-protokoll"

Tub = oral intubering om ej nasal Tub anges

RSI = Oral intubering utan pre-ventilering

LMA = Larynxmask

Ket = Ketalarinfusion iv i lågdos som tillägg

Lido = Lidocaininfusion iv

Ketofol = propofol och ketalarblandning enl pm för sedering

ISB = interscalen-blockad

SPEDA= både Spinal och epidural med kvarliggande kateter

EDA = Epiduralkateter

FICB = Fascia Iliaca blockad

ISB = Interscalen blockad

TAP = Transversus Abdominis Plane blockad

RSB = Rectus Sheath Block

QLB = Quadratus Lumborum blockad

LA = Lokalanestesi

Pa = Paracetamol

Etor = Etoricoxib

Dy = Dynastat, parecoxib

Ibu = Ibumetin

Ox = Oxynorm

Tar = Targiniq

Po = Postafen

Morfinspinal = avses spinal med marcain tung/plain med tillägg av morfin

Ö= öppenvård

Operation	Ane. 1a	Ane. 2a	Premed	Pop.	Lmd Hem	Övrigt	
a r i	Anala ingrepp	LMA/tub TCI	Spinal/ sadelblockad	Pa Etor Tar		Etor Tar	
	Appendektomi	RSI Propofol/Remi SEVOunderhåll	TCI	Pa Tar		Etor Tar	
	Aorta akut	RSI Ket Sevo			IVA		
K I R U R G I	Aorta öppen	Tub TCI +EDA		Pa Tar	EDA/Breivik IVA		
	Aorta EVAR	Tub TCI		Pa Tar Po	Natt pop		
	AV-fistel	Brachial plexusblock Vb Ketofolsedering	LMA TCI	Pa Tar	Minst 2 tim pop		
	Bröstkir	LMA TCI (Stora mängder LA av kir)		Pa Etor Tar tablett: Bet Ond Po	Pectoserratal block/PVB vid smärta (obs för given LA-dos)	Etor Tar	Pectoserratal block/PVB om mastektomi Hög PONV-risk
	Carotis	Vaken+ LA	Tub TCI	Pa	Natt pop Fastande postop		A-nål. NA, nitro, klonidin. INVOS.
	Fem-Pop	Spinal (SPEDA om lång op.)	Tub/ LMA beroende på op.tid TCI	Pa Tar			Evt a-nål, NA (obs för intraoperativ heparindos/ tid och eda/spinal)
K I R U R G I	Varicer	LMA TCI	spinal	Par,Etor,Tar			
	Hybridgrepp iliaca/ femoralkärl	EDA läggs på pop före ingreppet, Ropivacain 7,5mg/ml. LMA TCI vb alt påfyllning EDA för opdelen på sal	Ketofolsedering alt Remisedering	Pa Tar	EDA Narop 2mg/ml vb		Beakta intraoperativ planerad heparindosering vid anläggande av neuraxial anestesi, (vanl 5000E heparin). Obs även för dragning av evt EDA, kontrollera intraop heparindos.
	PTC						
K I R U R G I	Galla lap	Tub Propofol/Remi Sevounderhåll	Tub TCI	Pa Tar	ket/lido -inf kan användas om indicerat	Etor Tar	PONV profylax Dy vid op-slut?
	Galla öppen	Tub Propofol / Fentanyl Sevounderhåll	Tub TCI + ket lido	Pa Tar Po	ket lido inf		PONV profylax Evt. ESP Dy vid op-slut?
	Ljumskräck barn	LMA TIVA +TAP alt ilioinguinal block	LMA TIVA +LA	Pa Ibu Ox		Pa Ibu	
	Ljumskräck lap.	Tub Propofol Remi Sevounderhåll	Tub TCI	Pa Etor Tar		Etor Tar	PONV profylax
K I R U R G I	Ljumskräck öppen	LM Propofol/ Fentanyl/ Sevounderhåll	spinal	Pa Etor Tar	lloinguinalblockad som rescue vid smärta	Etor Tar	
	Ärrbräck	Tub TCI +EDA/ breivik om stort ingrepp	TUB TCI + RSB	Pa Etor Tar			
	PEG	Sedering + LA	Tub TCI +LA	Pa			Xylocainspray svalg
	PD kateter in/ut	Tub Propofol ind.	Sedering + LA	Pa Tar		Tar	Ej Morfin,ej esmeron

K I R U R G I		Fentanyl eller Ultiva Sevounderhåll					
	Tarmkir öppen, laparotomi	Tub TCI + EDA/breivik	Tub TCI + ket lido	Pa Tar	Natt pop EDA/Breivik. Om ket/lido kan bäge vb fortgå under natten, alt ESP QLB (beakta LA-dos)		A-nål, PPV kalium-konc efter laxering ffa elektiva vä colocrn/sigmoid/ rect Dy vid op-slut?
	Tarmkir laparoscopi rectum,	Tub TCI + spinal med morfin	Tub Sevo+Remi + EDA om lämplig indikation föreligger	Pa Tar EJ COX-hämmare. EJ kortison	Om EDA/Breivik läggs => Natt pop		A-nål, PPV kalium-konc efter laxering Dy vid op-slut?
	Tarmkir laparoskopisk colon	Tub TCI + morfin till väkning Dos 0,15 - 0,3 mg/kg	Tub Sevo+Remi + EDA om önskat av operatör	Pa Tar	Ofta nattare, kan evt gå till avd. Keto/lido om indicerat		Frikostigt med PONVprofylax Laxering -> ev A-nål för kaliumkontroll Dy vid op-slut?

Operation		Ane. 1a	Ane. 2a	Premed	Pop.	Lkm hem	Övrigt
U R O L O G I U R O L O G I U R O L O G I	Fimosi barn	LMA TIVA +penisblockad		Pa Ibu Ox		Ev. Pa Ibu	Blockaden lagd av operatör
	Fimosi vuxen	Ketofolsedering + penisblockad	LMA +evt penisblockad	Pa Etor		Etor	Blockaden lagd av operatör
	Hydrocele	LMA TIVA		Pa Etor Tar		Etor	
	Hydrocele Barn	LMA TIVA		Pa Ibu Oxy		Pa Ibu	
	Nefrektomi lap	Tub TCI	Tub TCI + ket lido	Pa Tar	Morfin dos 0,15 - 0,3 mg/kg		A-nål Evt ESP QLB
	Nefrektomi öppen	Tub TCI+ EDA/breivik	Tub TCI + ket lido	Pa Tar	Natt-pop Om ket/lido kan inf fortgå över natten vb		A-nål Grova infarter
	Penisop	penisblockad alt LA	LMA TCI + penisblockad alt LA	Pa Etor Tar			Blockaden lagd av operatör.
	Prostatektomi	Tub TCI + morfinspinal		Pa Tar Po	Minst 4-6 tim på pop		
	Retentio testis Barn	LMA TIVA +ilioinguinalblock ad/ TAP		Pa,Oxy,Ibu			
	Dubbel-J	Remi/propofolsed ering	LMA TCI	Pa Tar			
	Stenextr endo	LMA TCI	Sevo/Fentanyl	Pa Etor Tar		Etor Ev. Tar	
	Stenextr percut	Intub TCI Bukläge!	Sevo/Fentanyl	Pa Etor Tar			
	TURB	LMA TCI	SPA, Sevo/Fentanyl	Pa Etor Tar			
TURP	LMA TCI	SPA, Sevo/Fentanyl	Pa Etor Tar			OBS för TURP syndrom	

Operation	Ane. 1a	Ane. 2a	Premed	Pop.	Lkm hem	Övrigt	
O R T O P E D I	Amp lår, knä	Spinal/LMA + Femoralkateter (alt single shot)	SPEDA	Pa Tar	Perifer nervkateter alt EDA, bäge med Narop 2mg/ml	Subgluteal ischiadicus + femoralis/FICB möjlig alternativ metod.	
	Amp u-ben	Spinal + Ischiadicuskateter	Femoralblock + ischiad-kateter ketofolsedering	Pa Tar	Perifer nervkateter	Kontakta smärt dagen före för tunnellerad kateter	
	Axelprotes	Tub TCI +ISB	Tub TCI +ket	Pa Etor Tar	"blockadschema" till avd	INVOS	
O R T O P E D I	Axel skopi,	Tub TCI + ISB	LMA +ISB (operatör kan välja att lägga suprascapulär blockad själv)	Pa Etor Tar	"blockadschema" till avd eller hem med pat	Pa Etor Tar	
	Axel Rotatorcuff	Vg se axel skopi					
	Clavikel fraktur	LMA TCI +ket	Intubation	Pa Tar	"blockadschema" om ISB	Pa Tar	ISB om frakturen ligger på laterala tredjedelen
	Fraktur axel	Vg se axelprotes					
	Fraktur armbåge	Supraclavikulär + ev. sedering	Supraklavikulär + tub om lång optid eller sido/bukläge	Pa Etor	"blockadschema"	Pa Etor Tar	
	Fraktur Ulnadiazfys	Vg se armbåge					
	Fraktur hand/led	Vg se armbåge					
	Fraktur höft/femur	Spinal +ev sedering Oftast FICB/femoralis blockad	LMA propofol/SEVO/Fentanyl + FICB	Pa Tar	Låg tröskel för Intub om aspirationrisk		Beakta evt hypotoni pga blödning vid femurfrakt / spinaldoser Anpassa marcaintyp och dos till optiden
	Handoperationer	Supraclavikulär / axillaris + ev. sedering	LMA TCI + LA	Pa Etor Tar		Pa Etor Tar	evt riktade blockader för pop smärtlindring
	Hälsena	Popliteablockad.	Spinal. LMA kan övervägas om ryggläge	Pa Etor Tar		Pa Etor Tar	Anpassa marcaintyp och dos till optiden
O R T O P E D I	Höftplastik	Spinal + ev sedering		Pa Etor Tar (ortopedens mallar)		Överväg FICB	
	Knäartroscopi	LMA TCI	spinal	Pa Etor Tar		Pa Etor Tar	
	Knäplastik	Spinal	LMA TCI + Femoral triangle block	Pa Etor Tar (ortopedens mallar)		OBS Operatör möjligtvis lägger LIA kateter	
	Revision plastik höft	Tub TCI + FICB, evt med kateter, Om lång/invecklat ingrepp	SPEDA Många gånger räcker med spinal	Pa Etor Tar	EDA dras på avd		obs för start ELIQUIS pop dag 1
	Revision plastik knä	Spinal + Femoral triangle block	Tub TCI + Femoral triangle blockad (evt med kateter)	Pa Etor Tar			
Stor fotkirurgi (artros)	Spinal + ischiadicusblock	Tub TCI +ischiadicusblockad	Pa Etor Tar	"blockadschema" om blockad		OBS! Ortopeden anger i anmälan om	

							NSAID ska avstås.
	Liten fotkirurgi (hammartå)	blockad (fotblock, ischiadicus)	LMA TCI	Pa Etor Tar	Ev "blockadschema" beroende på förväntad pop smärta	Pa Etor Tar	Targiniq ist om generell anestesi
	Fotscopi	Vg se liten fotkirurgi					
	Fotledsoperation	Spinal + ev sedering + ev popliteablockad	LMA TCI + popliteabl. (Ropi 2mg/ml maskerar ej compartmentsyndrom)	Pa Etor Tar	Ev blockadschema	Pa Etor Tar	Ev avstå NSAID postop (ortoped avgör).
	Barn, ortopediska ingrepp	LMA TIVA		Pa Ibu Oxy			Ev riktade blockader för postop smärtlindring
	Operation	Ane. 1a	Ane. 2a	Premed	Pop.	Lkm hem	Övrigt
O B S T E T R I K	Abrasio placenta (tidig grav) Exeres Skrapning	Maskvent prop + rapifen intermittent	Tab RSI TCI om akut/smärta	Pa Etor			Beakta ev blödning
	Akut placentalösnings efter förlossning	EDA- top up alt Spinal	RSI ev ketalar om cirkulatoriskt instabil,				Luftvägsrisk högre efter förlossning. Beakta blödning.
	Hysterektomi vag	Tub TCI morfinspinal om hög konv risk		Pa Etor Tar tablett: Bet Ond Po			Beakta konverteringsrisk
G Y N	Kolporaphi bakre och främre	LMA TCI	spinal	Pa Etor Tar		Pa Etor Tar	I utvalda fall lämpligt för op i LA av operatör
	Laparotomi	Tub TCI +morfinspinal/RSB (om stort ingrepp EDA)		Pa Tar	Ket/lido inf kan kombineras med mo-SPA el RSB		Om EDA, förankra med pop och avd. Dy vid op-slut? Morfin dos 0,05 - 0,3mg/kg
O B S T E T R I K	Laparoskopi	Tub TCI		Pa Tar	Ket lido om indicerat		Beakta konverteringsrisk Dy vid op-slut? Morfin dos 0,05-0,3mg/kg
	Laser konisering	LMA TCI		Pa Etor		Pa Etor	
	Laser evaporisering	Vg se laserkonisering					
G Y N	Endometrial destruktion	LMA TCI		Pa Etor Tar		Pa Etor ev Tar	
	Hysteroskopi	LMA TCI		Pa Etor Tar		Pa Etor	
	Sectio Urakut	RSI Pento, fentanyl Sevo Ev TAP före väckning		EDA top up med Morfin epidural 2 mg om finns	Minst 3 tim pop		NaCitrat. Byt Sevo till propofol efter barnet ute. (Sevo ger uterusatoni)

	Sectio elekt o akut	EDA-top up Alt spinal med morfin+fentanyl	RSI Pento, fentanyl, Sevo, Ev TAP före väckning	Pa Pantoloc po/iv	Minst 3 tim pop		NaCitrat Byt Sevo till propofol efter barnet ute.
	TVT/Slyngplast ik/ TOT	LMA TCI	lokalt	Pa Etor		Pa Etor	

Operation	Ane. 1a	Ane. 2a	Premed	Pop.	Lkm hem	Övrigt
ÖNH	Abrasio barn	Tub TIVA +betapred (se särsk.p.m)		Se särskilt pm	Se särskilt pm	Se särskilt pm
	Broncoscopi rigid	ÖNH intub med stelt bronkoskop + TCI	Twinstream + TCI	ingen		
ÖNH	Esophagoscopi akut	RSI TCI				
	Esophagoscopi	Tub TCI				
ÖNH	FESS	Tub TCI		Pa Etor Tar	Pa Etor ev Tar	
	Fraktur näsa	LMA TCI		Pa Etor Tar	Pa Etor Tar	
	Fraktur ansikte	Tub TCI		Pa Etor Tar		Fiberintub om indicerat
	Halscysta	Tub TCI		Pa Etor Tar		Fiberintub om indicerat
ÖNH	Laryngoscopi laser	Jetventilator Twinstream TCI	Lasertub TCI	Pa Etor Tar		
	Extirpation av lymfkörtlar	Tub TCI	LMA TCI	Pa Etor Tar	Pa Etor Tar	
ÖNH	Mellanöronkir	Tub TCI		Pa Etor Tar		
	Micro-laryngoscopi	Jetventilator Twinstream TCI	Tub TCI	Pa Etor Tar		
ÖNH	MIUS barn	Mask TIVA	LMA TIVA	Oxy		Pa iv
	Parotidektomi	Tub TCI		Pa Etor Tar	Pa Etor Tar	Ev hotell
	Septumplastik	Armerad LMA TCI	Tub TCI	Pa Etor Tar	Pa Etor Tar	
	Tonsillotomi barn	Tub TIVA		Se särskilt pm	2 tim pop	Pop blödningsrisk. betapred

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Ö N H	Tonsillektomi vuxen	Tub TCI +betapred (se särsk.pm)		Pa Ibu Tar	3 tim pop Dynastat innan hemgång	Pa Ibu Tar	Pop blödningsrisk. Blodgruppering,Hgb
Ö N H	Tracheotomi	LA Propofol Ultiva/ketofol sedering alt LMA	Tubad från IVA	Evt Pa			
Ö N H	Ytteröronplast barn	LMA TIVA	Tub TIVA	Pa Ibu Oxy			
Ö N H	Utvidgad hudexcision	lokalt	LMA TCI	Pa Etor Tar		Pa Etor ev Tar	

Operation	Ane. 1a	Ane. 2a	Pre.med	Pop.	Lkm hem	Övrigt
T A N D	Tand barn	Tub TIVA		Pa Ibu Ox		Beakta preop oro, ibland tung premed
	Tandingrepp vuxen	Tub TCI		Pa Etor Oxy		Beakta preop oro, ibland tung premed
	Käkkirurgi vuxen	Nasal tub TCI		Käk kir ord premed		Se särskilt pm käkkir
	Käkkirurgi barn	Tub TIVA		Käk kir ord premed		Se särskilt pm käkkir
Ö V R I G T	LP cytotatika barn	Masknarkos, propofol, rapifen	Om EMLA på ryggen behövs Rapifen ej			Sänkt huvudända pop Klonidin ibland
	Venport	LA	Evt LMA TCI	Pa Etor	Pa Etor	RTG kontroll postoperativt
	CDK tunnelerad	LA	Evt LMA TCI	Pa		
	MR	Propofolsedering	Dexdorsedering			
	CT	Propofolsedering	Dexdorsedering			
E N D O	Flexibel bronskopi	LMA (iGel) TCI			2 tim pop fasta	
	Gastroskopi	Endomask TCI sedering	Tub TCI		2 tim pop fasta med hänsyn till xylospray	Xylocainspray Ketofol sedering
	Gastroskopi barn	Endomask alt Ambu-LMA TIVA sedering	Tub TCI		2 tim pop fasta med hänsyn till xylospray	Xylocainspray Ketofol sedering
	Koloskopi vuxna	Spontanandning, propofolsedering	LMA TCI			
	Koloskopi barn	LMA TIVA				
	ERCP	Tub TCI	Propofol/fentanyl Sevounderhåll	ingen		Oftast patienter med hög ASA/Frailty grad
	EUS	Tub TCI				
Ö G O N	Strabism (skelning)	LMA TCI	Tub TCI	Pa		NSAID kan användas postoperativt
	Katarakt (grå starr)	LA	LMA TCI			

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Zvonimir Nakic, överläkare, VO AnOpIVA, SÄS Borås

Fredrik Smith, överläkare, VO AnOpIVA, SÄS Borås

Fastställt av

Martin Henricson, verksamhetschef, VO AnOpIVA, SÄS Borås

Nyckelord

perioperativa rutiner, guide, narkosbedömning, läkemedel, anestesi, sedering, narkos, postoperativ, preoperativ, ordination, operation

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Anestesiklinik

Innehållsansvar: Zvonimir Nakic, (zvona1), Överläkare

Godkänd av: Martin Henricson, (marhe193), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9004-593667208-240

Version: 9.0

Giltig från: 2026-06-04

Giltig till: 2026-12-03